

Gf.IV.30.022/2016/3.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Csap István ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg...., adószám: ...) felperesnek -, a Vaskó Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Vaskó Tamás ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (FELPERES CÍME) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 2015. november 6. napján meghozott 21.G.40.200/2012/133. számú ítéletével szemben az alperes részéről 134. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és az alperes által a felperesnek fizetendő perköltség összegét 71 430 (Hetvenegyezer-négyszázharminc) Ft-ra, az alperes által az államnak fizetendő illeték összegét 42 000 (Negyvenkettőezer) Ft-ra leszállítja, míg a felperes által az államnak fizetendő illeték összegét 1 458 000 (Egymillió-négyszázötvennyolcezer) Ft-ra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 205 500 (Kettőszázötezer-öttség) Ft másodfokú perköltséget, illetve térítsen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára - 35 900 Ft (Harmincezer-kilencszáz) feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 2015. november 6. napján meghozott 133. sorszámu ítéletében megállapította, hogy a peres felek által 2010. május 6. napján keltezett adásvételi szerződés érvénytelen, melynek jogkövetkezményét levonva, kötelezte az alperest, hogy adjon ki a felperesnek különböző ingóságokat 1 428 600 Ft értékben, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1 500 000 Ft perköltséget, illetve az államnak 1 050 000 Ft le nem rótt eljárási illetéket, a felperes pedig 450 000 Ft eljárási illetéket.

A határozatának indokolásában megállapította, hogy a 2012. március 27. napja óta felszámolás alatt álló felperes gazdasági társaság egyik tagja az alperes.

A peres felek 2010. május 6. napján adásvételi szerződést kötöttek, amelyben a felperes kft. különböző ingóságokat, illetve ingatlanon létesített felülepítményeket értékesített az alperes vezető tisztségviselőnek mint magánszemélynek bruttó 50 777 500 Ft vételárért.

A felperes a kereseti kérelmében elsődlegesen a szerződés színlelt voltára (a felek akarata nem az eszközök átruházására irányult), másodlagosan a leplezett voltára (ajándékozási szerződést kötöttek), harmadlagosan „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. §-a (1) bekezdésének b) pontjára hivatkozással kérte e szerződés érvénytelenségének megállapítását. A szerződéskötés előtti helyzet visszaállítása körében pedig az érvénytelenség jogkövetkezményét úgy kérte levonni, hogy a szerződés tárgyát képező az

ingatlanokon általa emelt építményekre és az ingóságokra vonatkozóan annak megállapítását kérte, hogy azok tulajdonjoga őt illeti meg, valamint arra kérte kötelezni az alperest, hogy az értékesített eszközöket adja a birtokába. A felperes a tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzését a felülépítményekre, épületekre vonatkozóan nem kérte.

Negyedlegesen, amennyiben a szerződés a megjelölt okokból nem érvénytelen, annak megállapítását kérte, hogy a felperes és az alperes között tagi hitel visszafizetésére irányuló jognyilatkozat a hitelezőkkel szemben hatálytalan és az alperest az általa átvett, összesen 66 900 000 Ft-nak a felszámolási vagyona való megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes valamennyi jogcímen előterjesztett kereseti kérelem elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság részben megalapozottnak találta a felperes keresetét és megállapította, hogy a perrel érintett szerződés a Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján érvénytelen, ugyanis az adós gazdasági szervezet a vezető tisztségviselőjével (alperessel) szerződött, így a szerződő felek rosszhiszeműségét, illetve az ingyenességet vélelmezni kell. A szerződéskötés előtt fennállott helyzet visszaállítása keretében kötelezte az alperest a szerződés tárgyát képező ingóságoknak a felperes részére történő kiadására, viszont az egyik ingatlanon található támrendszer, szőlőültetvény tekintetében megállapította, hogy azok az ingatlan tartozékának tekinthetők, míg a pince, borpalackozó, borkóstoló és turisztikai vendégház tulajdonjoga - a 2014. március 14. napjáig, így a szerződéskötés idején is hatályban volt - „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 97. §-a értelmében a földtulajdonost illeti meg, amelyekre vonatkozóan elutasította a felperes kereseti kérelmét.

A szerződés érvénytelenségének megállapítása és annak jogkövetkezményei részbeni levonása körében pedig azt állapította meg, hogy a felperes 2/3-1/3 arányban lett pernyertes és ezért a nagyobbbrészt pervesztes alperest „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 81. §-a értelmében kötelezte a felperes javára 1 500 000 Ft ügyvédi munkadíjnak a megfizetésére. A per tárgyi illetékfeljegyzési jog kedvezménye folytán le nem rótt 1 500 000 Ft összegű peres eljárási illetékről is a 2/3-1/3 pernyertességi-pervesztességi arálynak megfelelően határozott.

Ez ellen az ítélet ellen - csupán a perköltségre vonatkozó rendelkezés miatt - élt fellebbezéssel az alperes, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását akként, hogy az általa fizetendő illeték összegét 85 716 Ft-ban, míg az ügyvédi munkadíjat 71 430 Ft-ban állapítsa meg az ítéletábra.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az adásvételi szerződésben feltüntetett szőlőültetvény és támrendszer, felépítmények, a bükkaranyosi pincefelépítmény, a borkóstoló és a turisztikai vendégház vonatkozásában azt állapította meg, hogy részben az ingatlan tartozékának tekinthetők, részben nem válnak el a föld tulajdonjától és ezért ezek tulajdonjogának megállapítására és birtokbaadására vonatkozó kereseti kérelmet elutasította. Állította, hogy az elsőfokú bíróság csupán 1 428 600 Ft értékű ingóság kiadására kötelezte őt, ezért a pervesztessége nem az elsőfokú ítéletben megállapított 2/3-ad arányú. Rámutatott arra is, hogy a felperes javára megítélt perköltség összege - a bírósági gyakorlatra tekintettel is - nagy mértékben eltúlzott.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az alperes a fellebbezésében, a felperes pedig az ítéletábrának a Pp. 256/A. §-ának (2) bekezdése szerinti felhívására nem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletábra a Pp. 256/A. §-ának

(4) bekezdése alapján - utalva a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének b) pontjára - a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

Megállapította, hogy a peres felek nem nyújtottak be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének az érvénytelenséget megállapító, az alperest a felsorolt ingóságok kiadására, valamint 71 430 Ft perköltség megfizetésére vonatkozó és a keresetet részben elutasító részei ellen, ezért az ítéletnek ezek a rendelkezései a Pp. 228. §-ának (3) és (4) bekezdései alapján (rész)jogerőre emelkedtek. Emiatt az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét csupán a fellebbezési kérelem korlátai között bírálta el az alperest terhelő perköltség tekintetében. Ugyanakkor e jogszabályhely második mondata szerint (a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték viseléséről) az alperes fellebbezése az ítélet táblát nem kötötte az államnak járó illeték viselése tekintetében.

Az alperes fellebbezése megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában nem részletezte, hogy a felperes és az alperes közötti pernyertességi-pervesztességi arányt miért 2/3-1/3 arányban határozta meg.

Az ítélet tábla megállapítása szerint az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a felperes keresete nem önmagában a szerződés érvénytelenségének megállapítására, hanem a régi Ptk. 237. §-a alapján a jogkövetkezmények levonására és ennek keretében a szerződésben megjelölt támrendszer, szőlőültetvények, felépítmények tulajdonjogának megállapítására is irányult, amely tekintetében a nem fellebbezett elsőfokú ítéleti rendelkezések szerint pervesztes lett. Emiatt - figyelemmel az irányadó bírósági gyakorlatra (BDT1999.79., BH1997.411., BH2009.332.), mely szerint a szerződés érvényességének vagy érvénytelenségének megállapítására irányuló perben a pertárgy értékeként a szerződésben kikötött ellenszolgáltatás értékét kell figyelembe venni, illetve a pertárgy értéke azzal az értékkel azonos, amelyhez a szerződést támadó fél a szerződéskötés előtti helyzet helyreállításának keretében hozzá jut - helytállóan hivatkozott arra az alperes, hogy csupán 1 428 600 Ft ingóság kiadása tekintetében lett pervesztes.

Az elsőfokú bíróság ugyanis e megjelölt összeget meghaladóan elutasította a felperesnek a tulajdonjog megállapítása iránti (rész)kereseti kérelmét.

A pervesztességi-pernyertességi arány tehát akként alakul, hogy az alperes 2,8%-ban, míg a felperes 97,2%-ban lett pervesztes, figyelembe véve a szerződésben kikötött értéket.

Az alperes a fellebbezése szerint 71 430 Ft-ra kérte leszállítani a felperes javára fizetendő ügyvédi munkadíjnak az összegét. Az ítélet tábla az alperesnek e kérelméhez kötve volt, ezért annak ellenére, hogy a felperes jóval nagyobb arányban lett pervesztes - figyelembe véve a szerződésben megjelölt 50 777 500 Ft-os pertárgy értéket - az alperes által fizetendő perköltség összegét az általa megjelölt összegre szállította le.

Az alperes az 1 500 000 Ft elsőfokú eljárási illetéknek a 2,8%-át (42 000 Ft) köteles megfizetni, ezért az ítélet tábla az alperes fellebbezési kérelmét figyelmen kívül hagyva az általa megfizetendő illeték összegét 42 000 Ft-ra szállította le, egyúttal felemelte a felperes által fizetendő illeték összegét.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján változtatta meg.

A fellebbezési érték 2 392 854 Ft volt, ugyanis az alperes az 1 050 000 Ft illeték helyett 85 716 Ft-ot kívánt megfizetni, melynek különbözete 964 284 Ft, míg az 1 500 000 Ft perköltség helyett 71 430 Ft-ot, amelynek a különbözete 1 428 570 Ft, és e két tétel összege adja ki a 2 392 854 Ft-ot.

Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért az általa lerótt 155 500 Ft illetéket és az őt megillető „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (1) bekezdése, (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése alapján meghatározott 50 000 Ft ügyvédi munkadíjat, mint 205 500 Ft másodfokú perköltséget köteles a felperes a számára megfizetni.

Észlelte az ítélőtábla, hogy a tárgyi illetékfeljegyzési jog kedvezményes perben „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-a (1) bekezdésének II. fordulata szerint a jogorvoslati eljárásban a vitássá tett követelésrész után kell az illetéket megfizetni, amely az adott esetben 191 400 Ft lenne. Az alperes lerótt 155 500 Ft-ot, de a hiányzó 35 900 Ft illeték megtérítésére az ítélőtábla az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése folytán irányadó „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, valamint 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján a másodfokú eljárásban pervesztes felperest kötelezte az állam javára.

Debrecen, 2016. március 31.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -